

**Előterjesztés
Budapest Főváros
Közigyűlése 2024. március 27-i ülésére**

**Tisztelt Fővárosi Közgyűlés!
Tisztelt Főpolgármester Úr!
Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak!**

Budapest Főváros Roma Nemzetiségi Önkormányzata nevében köszöntöm Önöket!

A Magyar Köztársaság Alaptörvénye, valamint a Nemzetiségek Jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. (179) Törvény alapján /továbbiakban Nekj Tv./, illetőleg, a Fővárosi Önkormányzat 1/2020. (II.5).sz. önkorm. rendelete (SZMSZ) 2.§ /5/ pontja alapján a Fővárosi Önkormányzat ...feladata a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása, így különösen a romák esélyegyenlőségének, felzárkóztatásának segítése, kulturális értékeinek megőrzése...

A Nemzetiségek Jogairól szóló Törvény 80.§-a előírja a települési önkormányzatoknak, hogy kötelesek biztosítani a nemzetiségi önkormányzatok működésének személyi és tárgyi feltételeit, valamint a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok segítségét. Ennek az SZMSZ 4.§-ban foglaltak szerint részben személyi erőforrások, részben pénzeszközök biztosításával tesz eleget.

Sajnálatosan azonban ezek a feltételek már hosszú idő óta nem tudnak megvalósulni, és Önkormányzatunk, az Önök és az Önök elődei, valamint a mi elődeink néhány vétkes mulasztása, hibája miatt működésképtelenné, és 3 év óta fizetéseképtelenné vált; nem tudja megfelelően ellátni kötelező nemzetiségi kulturális, szociális, érdekképviselési és esélyegyenlőségi feladatait.

Önkormányzatunk választott laikus testület. Szakmai; pénzügyi-gazdálkodási közigazgatási, jogi ügyekben a Főjegyző és az általa irányított hivatal segítése, figyelemfelhívása, tanácsai, ügyintézése tenné lehetővé a törvényes működést.

Sajnálatos módon korábban ezekben a segítő feladatokban felmerült hiányok: érdekütközés és kötelező jogi tájékoztatás elmaradása, valamint vélhetően 2014-ben a roma önkormányzat akkori elnökének hűtlen kezelés bűncselekmény gyanúját is felvető, - emiatt nyomozási eljárást

kezdeményeztünk – számunkra végzetesen hátrányos szerződések aláírásával - igen jelentős kárt szenvedtünk, **csődbe ment a Roma Önkormányzat.**

Az eset a következő: A Szeretet Szövetség Egyház elvesztette egyházi besorolását, és ezzel iskolája dupla normatíváját. Nem tudta működtetni intézményét az új helyzetben. Tulajdonosai elhagyták a régi épületet és egy fővárosi tulajdonú kollégium épületrészt béreltek ki a fővárosi önkormányzat cégetől, a GESZ-től. Az egyházi intézmény az Egri és Nyíregyházi Főiskolán belügyi képzést is végzett még a 2015-ös éves beszámoló szerint is. **A bérleti díjat másfél évig nem fizették a GESZ-nek, 2012-től 2014-ig.**

Az Egyháznál bennfentes (az általa vezetett Roma Polgári Tömörülésnél tisztségviselő) **a volt Főpolgármester romaügyi biztosa és a FRNÖ elnökeként egyaránt működő Makai István** javasolta a Fővárosnak és a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak, hogy vegyék át az Iskolát az Egyháztól, mert így Nemzetiségi dupla oktatási normatívát lehet kapni, és ebből működtethető az iskola és vissza is lehet „szerezni” az addig nem követelt 15 milliósra dagadt bérleti díj-hátralékot.

A Fővárosi Önkormányzat Gazdasági Bizottsága jóváhagyta az átvételi kezdeményezést 2014. áprilisában és (talán a szerződést is?), de az oktatással foglalkozó Bizottság nem vizsgálta az akciót. *A Bizottsági és Nemzetiségi Önkormányzati döntést nem előzte meg az intézmény átvilágítása, fizetőképességének ellenőrzése, fenntarthatóságának, feltételeinek ellenőrzése, adósságvizsgálat, leltár stb. Ezeket a feladatokat a ténylegesen cselekvési és döntési helyzetben lévő Önkormányzati Hivatalnak lett volna feladata ellátni.* De a bérbeadók vesztesége behajtásának célja jobban érdekelhette a hivatalt és az akkori vezetőket.

A Főv. Gazdasági Bizottsági és FRNÖ felhatalmazás birtokában Makai István aláírta az átvételről szóló szerződést az Egyházzal. Ebben **megdöbbenően ellenséges kitételek** voltak a Fővárosi Roma Nemzetiségi Önkormányzat érdekeire nézve. A szerződés 16.pontja szerint a **Roma Önkormányzat átvállalja az Egyház és Iskola adósságait**, melyből csak 7 milliót részleteznek. A többi, a 15 milliós bérleti díj adósságot, és 3 milliós NAV köztartozást már nem is nevezik tételesen meg, de az utóbbiról még a Főváros sem biztos, hogy tudhatott. Emellett **a fenntartói ellenőrzés jogosítványait is szélsőséges módon korlátozták** (az iskolára, igazgatójára, tantestületre hagyták a belső szabályzatok kidolgozását, jóváhagyását, a kötelezettség-vállalásokat, nem követeltek adatközlést az Intézménytől a tanulók létszámáról,

a normatíva igénylés megalapozottságáról, a gazdálkodás egyensúlyáról). Az megdöbbentő, hogy az adósságot nem is lett volna kötelező átvenni, de ha igen, azt nem a fenntartó, korlátozott jövedelmű Roma Önkormányzatnak, hanem az állami normatívával ténylegesen rendelkező **Iskolának kellett volna viselnie**, aki esetleg kigazdálkodhatta volna. **A Roma Önkormányzat számára viszont garantált volt a csőd, amibe behajszolták Makai és a Fővárosi szakemberek, politikusok.**

Azután jött a hab a tortán. A fővárosi Gesz nem a normatívát kapó Iskolával (önálló jogi személy), hanem a Nemzetiségi Önkormányzattal kötött újabb szerződést az Iskola épületrész bérletéről, a réginél keményebb feltételekkel. Persze a Roma Önkormányzatnak erre sem volt saját forrása. Amilyen volt azt működésre kapta, nem ingatlanbérletre. Ez is az Iskola terhe lett volna. De Makai és a Fővárosi tanácsadók, pénzügyesek, nem akadályozták meg a törvénysértő szerződések megkötését. (Pl.: köztartozással nem vehető át külső intézmény az államháztartásba, nem átvehető olyan követelés, amely meghaladja az intézmény, önkormányzat éves jövedelmét az ÁHT. szerint). Nem figyelmeztették sem a roma, sem a fővárosi megbízóikat.

A következő jog-és érdeksérelem azzal történt, hogy **a jogi és pénzügyi igazgatás nem vonta be az önkormányzati oktatásügyi, pénzügyi ellenőrzési rendszerbe az Iskolát.** Így az egyre kevesebb tanulóval, ugyanakkora terheket viselve, gyorsan tönkre menő iskola is melegágya lett az ellenőrizetlen költségeknek, túlzott normatíva igénylésnek és forrásfelélésnek. Az Iskola elszabotálta a hatósági ellenőrzéseket, nem szolgáltatott részletes adatokat, nem vezetett rendszeresen olyan kötelező dokumentumokat, mint a tanulói törzslap, hiányzók listája, osztálynapló, gyakorlati oktatási napló, bizonyítvány. Így utóbb az elvégzett feladatokat sem ismerte el a Kincstár és a kormányhivatal több, mint 2 évre. Az Iskola vezetésének felelősségét vizsgálva az FRNÖ megtette a szükséges intézkedést az illetékes hatóságok felé.

Azután még volt két ügyünk, amely szerint az iskolai elkövetők és a Fővárosi iskolaátadók mulasztása folytán nem tisztázták, hogy a KLIK nem örökölte meg az Iskola korábbi tartozását. Amikor a KLIK átvette az Iskolát is befogadó épületet, rövidesen fel is mondott neki. (Miközben már nemzetiségi Iskolává nyilvánították és ingyenes használat járt volna a Törvény szerint a részére). Ekkor a finanszírozhatóság reménye nélkül az Iskola a szabadpiacról bérelt elhelyezést, mert sem segítséget nem kaphatott a fenntartótól, sem nem korlátozták jogosítványait, sem nem vizsgálták, hogy vannak-e tanulók, tanítás, mi legyen a sorsuk, sem

pedig nem rendezték nemzetiségi iskolai jogosítványát. Erre is csak az Önkormányzati Hivatalnak lett volna apparátusa, lehetősége, illetve kötelezettsége. Ez is elmaradt.

De közben a megszüntetett Iskola miatti adósságok is nőttek, mivel a járvány alatt letépték az FRNÖ postaládáját és kézbesítési vélelemmel tettek jogerőssé kétes követeléseket velünk szemben. Az utolsó ilyen a régi Egyháztól átvett - és azóta elévült követelést, éppen, a fővárosi tulajdonú Gesz jogutódja a Mozaik jogásza érvényesítette, miközben a fővárosi pénzügyi Főosztály intézte gazdálkodási ügyeinket, együttműködési megállapodásunk volt, és napi kapcsolat volt köztünk, így röviden rendezhető lett volna az ügy.

Idő közben a Kincstár az Iskola elszámolatlan tartozásai miatt lezáratta a számlánkat, 150 millió Ft tartozás megfizetését követelve. A többi, kétesen jogerősített és vitatható tartalmú tartozás, együtt a kamatokkal, költségekkel 80 millió forintra rúg, 2024. március 19-én összesen 241 760 661Ft-ot követelnek rajtunk.

Emellett kifizettünk - az Iskola elhelyezésére, az iskola helyett, - bérleti díjként 27.117.451 Ft-ot a Fővárosi Önkormányzatnak, mint bérbeadónak.

Tetézi a gondjainkat, hogy a Főváros jelenlegi vezetői negligálják törvénybe foglalt kulturális autonómia jogainkat. Nem tudtuk egyetértési jogunkat gyakorolni A Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Ház éves beszámolója, munkaterve ügyeiben, még a bizottsági ülésre sem hívtak meg bennünket. Nem vontak be a Fővárosi Esélyegyenlőségi terv készítési folyamatába. Mikor kidolgoztunk egy új roma tervjavaslatot, akkor a tárgyalás során kiderült, hogy nincs szándék új roma esélyegyenlőségi intézkedések létrehozására, nincs forrás vagy átcsoportosítási lehetőség ilyen célra. A Romano Kher igazgató választásánál elmaradt tájékoztatásunk arról, hogy egyik jelölt sem felelt meg a jogszabálynak és kiírásnak, így egyetértő hozzájárulásunkat érvényteleníteni kellett a kinevezéshez. A főváros nemzetiségi vezetőit, így minket sem hívtak meg a Főváros egyesítésének 150. évfordulója reprezentatív rendezvényeire. Nem kéri ki véleményünket a Fővárosi roma kulturális reprezentáció, ünnepek rendezése, romákat is érintő szociálpolitikai és esélyegyenlőségi döntéshozatal ügyeiben. Távollétünkben (közgyűlésünk idején) tárgyalta az Illetékes Bizottság a velünk kötendő együttműködési megállapodás ügyét. Javaslatainkat, véleményünket nem képviselhettük, de más sem tolmácsolta közgyűlésünk véleményét. Így a szerződés-tervezet nem tükrözi a mi álláspontunkat, ezért nem tudjuk aláírni.

A főváros nem teljesíti jelenleg az SZMSZ. 4.§, illetve a Nejt. 80. §-ba foglalt kötelezettségeit. Elvonta a szerződésekkel a múlt évben lekötött feladataink fedezetét, amelyből ügyvédi költségeinket fizethetnénk, nemzeti ünnepeink megtartására, hagyományápolásra költenénk. Mindezt egy mondvacsinált közjegyzői letiltás miatt, amely a múlt évre nem is hat ki és sérti a nemzetiségi jogot.

Azzal érvelnek, azt terjesztik rólunk, „hogy a cigányok csinálták a nagy adósságot, bűnhődniük kell érte.” Ez így igaztalan állítás.

Sokkal nagyobb felelősség terheli a korábbi fővárosi vezetést a felelőtlen iskola- átvételért, törvénysértésekért, ellenőrzési és jogi segítség elmaradásával hozott döntésekért, mint minket, az információ, döntési lehetőség nélkül hagyott laikus köztestületet.

A mostanít pedig az új jogerősített alaptalan, elévült követelésért, a működésünk ellehetetlenítéséért. Tavalyi, korábban szerződéssel lekötött, feladatra megtakarított pénzmaradványunk elvonásáért, anyagi támogatásunk, vagy természetbeni működési segítségünk megszüntetéséért, folyósítása beláthatatlan időhöz kötéseért. Az Önkormányzatunk könyvelésének az iskola felszámolása miatti lezárása elmulasztásáért, amit 3 év alatt nem tett meg, többszöri írásos kérelmünk ellenére. Így nem kaphatunk állami fenntartási normatíva támogatást és enélkül nincs módunk a kincstárral sem tárgyalásokat kezdeni a tartozás elengedése, vagy részletkedvezmény megszerzése ügyében, ami lehetőséget adna a helyzetből való kilábalásra.

Így csak az a lehetőségünk marad, hogy az adósságokért jó részben felelőssé tehető Fővárosi Önkormányzatot kérjük fel Önkormányzatunk szanálására, működőképességének helyreállítására.

Erre módot adhatna legutóbb a FROKK roma célú épület cseréje is. Információink szerint - ez 1 milliárd Ft körüli pozitív szaldóval zárult, amelyből csak 500 millió Ft körüli az intézmény számára visszapótolt épület vásárlása és rendbehozása, a Napház épületével együtt. Így még közel 500 millió Ft roma célokra esetleg használható forrás lenne lehetséges.

Ugyancsak roma célú kiadások elmaradását jelenti a fonyódi roma gyermeküdülő menekültellátási célokra való használata, ami 3 éve szezononként 600 budapesti hátrányos helyzetű roma gyerek nyaralási lehetőségét vette el. Persze a menekültellátáshoz az állam és az

EU támogatást nyújt. Viszont a roma gyermeküdtetés elmaradása költségkímélést jelent a fővárosnak. De ilyen szemlélettel csak a legrászorultabbak szocializációs lehetőségein spórolunk.

Tizennégy évvel ezelőtt a Romano Kher éves költségvetése 300 millió Ft-ot meghaladta. A mai fenntartási költsége ennek ötödét sem éri el. Ez a megtakarítás is módot adhatna a segítségre.

És akkor még nem beszéltünk az Új Híd KHT pályázati és támogatási ügyeiről, az Esély Kft korábbi és új, remélt roma célúnak jelölt pályázati bevételeiről, amelyekről hivatalosan nem is kaptunk tájékoztatást.

Talán ilyen források indokolhatják azt az önkormányzatunk és a budapesti roma választók elvárását, reményét, hogy rendeződhet az őket képviselő, választott önkormányzat helyzete. A város vezetése sok ígéretet tett a romáknak az elmúlt időszakokban, ha rendezné ezt a csődhelyzetet új időszak indulhatna, amiben sikert hozhatna az együttműködés a fővárosi romák integrációjáért.

A szándék céljára hajlandók vagyunk lemondani a tavalyi és tavaly előtti megtakarított 7,5 millió Ft-ról és jelenlegi székházunk felújításáról.

Határozati Javaslat:

- 1. A Közgyűlés felkéri a Főpolgármester Urat és a Gazdasági Bizottságot, hogy rendezze, fizesse ki a Fővárosi Roma Önkormányzat terhére keletkezett adósságokat!**

Járjon el azok okozóival, felelőseivel, mulasztóival szembeni ügyekben a Fővárosi Roma Önkormányzattal együttműködve.

Határidő: 2024. május 10. illetve folyamatos

Felelős: Karácsony Gergely Főpolgármester

Horváth Csaba Elnök: Gazdasági Bizottság

2. A közgyűlés felhívja a Főpolgármester Urat és a Nemzetiségi ügyekkel foglalkozó Bizottságot, hogy vizsgálja ki az előterjesztésben szereplő jogi és egyéb sérelmeket, panaszokat és tegyen javaslatot a felelőségek megállapítására, illetve a törvényes működés feltételeinek biztosítására a Fővárosi Roma Önkormányzat számára.

Határidő: 2024. május 10.

Felelős: Karácsony Gergely Főpolgármester

Havasi Gábor Elnök: Ügyrendi, Mandátumvizsgáló, Mentelmi ,

Összeférhetetlenségi és Nemzetiségi Bizottság

Tisztelettel:

Budapest. 2024. március 20.

Fővárosi Roma Nemzetiségi Önkormányzat

